

Julkisselvityksessä noudatettavat periaatteet

Ohje

Konkurssiasiamiehen toimisto

12.12.2019

Julkisselvityksestä säädetään konkurssilain 11 luvussa.

Käräjäoikeus päättää konkurssiasiamiehen esityksestä julkisselvitykseen siirtymisestä. Julkisselvitykseen siirtymisen jälkeen konkurssiasiamies määrää julkisselvittäjän.

Tässä ohjeessa selostetaan julkisselvityksessä noudatettavat pääperiaatteet. Konkurssiasiamies voi antaa yksittäisissä tapauksissa tätä ohjetta täydentäviä tai tästä ohjeesta poikkeavia ohjeita.

Päätösvalta

Julkisselvitykseen siirtymisen johdosta velkojen hallinto on lakannut. Päätösvalta kuuluu velkojen sijasta konkurssiasiamiehen määräämälle julkisselvittäjälle.

Julkisselvittäjän voi kuitenkin harkintansa tueksi kuulla suurimpia velkoja ennen merkittävimpien päätösten tekemistä.

Konkurssiasiamies valvoo julkisselvittäjän toimintaa ja hyväksyy valtion varoista maksettavat kustannukset sekä julkisselvittäjän palkkion myös siltä osin kuin se maksetaan konkurssipesän varoista. Konkurssiasiamies hyväksyy julkisselvittäjän lopputilityksen.

Konkurssiasiamies voi peruuttaa julkisselvittäjälle antamansa määräyksen, jos siihen on syytä.

Ilman etukäteistä yhteydenottoa konkurssiasiamieheen julkisselvittäjä ei saa ryhtyä sellaisiin uusiin toimenpiteisiin, joiden kuluvaikutus on merkittävä. Näitä toimenpiteitä ovat esimerkiksi oikeudenkäyntien aloittaminen. Erytistarkastuksen suorittamisesta valtion varoilla päättää konkurssiasiamies.

Julkisselvittäjän tehtävät

Julkisselvittäjään sovelletaan pesänhoitajaa koskevia määräyksiä ja hänen tulee suorittaa soveltuvin osin kaikki pesänhoitajalle kuuluvat tehtävät. Julkisselvittäjän tulee ottaa haltuunsa ja myydä konkurssipesään kuuluva omaisuus, selvittää pesä ja ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin joutuisasti, tehokkaasti ja taloudellisesti.

Julkisselvitykseen siirtyneessä konkurssissa julkisselvittäjän on huolehdittava siitä, että konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmään (Kosti-asianhallintajärjestelmä) tallennetaan viivytyksettä ne oikeusministeriön konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä antaman asetuksen 1.1 §:n mukaiset tiedot ja 2.1 §:n mukaiset asiakirjat, joita pesänhoitaja ei ole tallentanut. (Oikeusministeriön asetus konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä 1.2 § ja 2.2 §)

Julkisselvittäjän tehtävistä laaditaan tarvittaessa erillinen toimintasuunnitelma.

Selontekovelvollisuus

Säännöllinen raportointi julkisselvityksen etenemisestä tapahtuu vuosittain selonteolla, joka sisältää tilityksen. Selonteko on toimitettava konkurssiasiamiehelle, suurimmille, velkojille, velalliselle ja pyynnöstä muille velkojille tallentamalla se Kosti -asianhallintajärjestelmään ja tarvittaessa lisäksi muulla tavoin.

Julkisselvittäjä raportoi lisäksi konkurssiasiamiehelle etukäteen merkittävistä toimenpiteistä ennen niihin ryhtymistä ja jälkikäteen niiden lopputuloksista.

Valvonnan määrääminen

Jos pesän varat ovat ilmeisesti riittämässä jako-osuuksien maksamiseen velkojille, julkisselvittäjä voi määrätä saatavien valvonnasta niin kuin konkurssilaissa säädetään (KonkL 11:2.2). Valvonnan määräämistä tulee harkita tapauskohtaisesti. Julkisselvittäjän tulee konkurssimenettelyn aikana seurata, syntykö tarvetta valvonnan järjestämiselle ja vuosiselonteossa esittää arvionsa siitä, onko konkurssipesään kertymässä niin paljon varoja, että jako-osuuksien maksaminen voi tulla ajankohtaiseksi.

Ennen 1.7.2019 alkaneiden konkurssien osalta on huomattava, että verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain tarkoittaman saatavan vanhentuminen keskeytyy konkurssissa vasta silloin kun saatava valvotaan. Myös mahdollisessa jälkiselvityksessä varojen jakaminen velkojille edellyttää, että saatavat on valvottu. Tämän vuoksi julkisselvittäjän tulee tarkistaa, onko konkurssipesällä sellaisia velkoja, jotka ovat vaarassa vanhentua. Valvonnan järjestäminen ei kuitenkaan ole tarpeen kaikissa niissä tapauksissa, jossa julkissoikeudelliset saatavat voivat olla vanhentumassa, vaan arvioinnissa tulee ottaa huomioon, millä todennäköisyydellä velkojille jää jaettavaa. Jos julkisselvittäjä pitää varojen kertymistä vähintään yhtä todennäköisenä kuin sitä, ettei varoja kerry, on parempi järjestää valvonta.

Julkisselvittäjän palkkio ja kulujen korvaaminen

Julkisselvittäjän palkkio ja hänelle aiheutuneet kulut maksetaan valtion varoista siltä osin kuin pesän varat eivät siihen riitä. Kustannusten suorittamisen hyväksyy konkurssiasiamies.

Jos konkurssi jatkuu julkisselvityksenä, konkurssiasiamies voi päättää, että pesänhoitajalle kuuluva pesän varoista otettava korvaus maksetaan valtion varoista, jos se on

tarkoituksenmukaista julkisselvityksen toteuttamiseksi esimerkiksi sen vuoksi, että pesän omaisuuden realisointia on syytä siirtää myöhempään ajankohtaan. Pesänhoitajan on tällöin luovutettava pidättämänsä konkurssipesään kuuluva omaisuus julkisselvittäjälle (KonkL 10:5.3).

Julkisselvittäjän tulee säännöllisesti, pääsääntöisesti 1-2 kertaa vuodessa, esittää konkurssiasiamiehelle eritelty lasku, josta ilmenee kulun peruste sekä tehdyt toimenpiteet, niihin käytetty aika ja tekijä. Laskua ei kuitenkaan tarvitse esittää ennen kuin laskun määrä nousee 1 000 euroon (alv 0%).

Veloitusperusteena sekä tavanomaisten pesänhoitotoimenpiteiden että erillistoimenpiteiden osalta käytetään julkisselvittäjän ja toimiston kokoneiden lakimiesten osalta enintään 175 euroa tunnilta + alv. Avustavan lakimiestyön osalta veloitusperuste on enintään 150 tunnilta + alv. Vaativan assistenttityön veloitusperusteena käytetään enintään 100 euroa tunnilta + alv.

Samaa veloitusperustetta käytetään huolimatta siitä, maksetaanko palkkio valtion vai pesän varoista. Tämä koskee myös tilanteita, joissa vastapuoli tuomitaan maksamaan konkurssipesän oikeudenkäyntikulut.

Silloin kun julkisselvityksessä olevaan konkurssipesään on kertynyt varoja niin, että velkojille maksetaan jako-osuuksia, julkisselvittäjälle voidaan maksaa lisäksi realisaatiotulokseen perustuva palkkio pesän varoista. Palkkio määräytyy konkurssiasian neuvottelukunnan suositukseen nro 13 pesänhoitajan palkkiosta sisältyvään pesän realisaatiotulokseen perustuvan konkurssimenettelyn toisen vaiheen palkkiotaulukon mukaan. Palkkio on enintään palkkiotaulukon alarajan mukainen. Realisaatiotulospalkkiosta vähennetään julkisselvittäjälle tavanomaiseen pesänhoitoon kuuluvista toimenpiteistä jo maksetut palkkiot. Julkisselvittäjän pyytäessä palkkion vahvistamista pesän realisaatiotulokseen perustuen hänen tulee eritellä tavanomaiset toimenpiteet ja erillistoimenpiteet. Konkurssiasiamies päättää realisaatiotulospalkkiosta lopputilityksen hyväksymisen yhteydessä.

Pesän varojen käyttö

Julkisselvittäjän tulee maksaa pesään kuuluvilla ja sinne saataville varoilla ensisijaisesti muut kuin konkurssiasiamiehen vastuulle kuuluvat massavelat, mukaan lukien tuomioistuimen pesänhoitajalle vahvistama palkkio. Julkisselvittäjällä on oikeus maksaa omia kulujaan ja palkkioitaan pesän varoista vasta saatuaan siihen konkurssiasiamiehen kirjallisen hyväksynnän.

Ulosottokaaren 3 luvun 44 §:n 2 momentin mukaan vakuutta ei vaadita julkisselvityksessä olevalta konkurssipesältä, kun

julkisselvittäjä hakee täytäntöönpanoa konkurssiasiamiehen suostumuksella.

Julkisselvityksen päätyminen

Tehtävien tultua suoritetuiksi julkisselvittäjän tulee viipymättä antaa konkurssiasiamiehelle KonkL 19 luvun 2 §:n mukainen lopputilitys tarkastettavaksi ja hyväksyttäväksi.

Lopputilityksen tilityslaskelma laaditaan liitteenä olevan tilityslaskelmapohjan mukaan.

Lopputilitys on toimitettava velalliselle ja tallennettava Kosti-asianhallintajärjestelmään (Oikeusministeriön asetus konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä 2.1 § 26 kohta. Velkojille lopputilitys on toimitettava vain, jos konkurssipesän varat riittävät jako-osuuksien maksamiseen.

Konkurssiasiamiehen hyväksymän lopputilityksen jako-osuuksia koskevaa osaa voidaan moittia. Moittimiseen sovelletaan, mitä 19 luvun 6 §:ssä säädetään. Tyytymättömyyden ilmoitusta ei kuitenkaan edellytetä. Julkisselvittäjän tehtävä jatkuu moiteoikeudenkäynnin ja siitä aiheutuvien jälkitoimenpiteiden ajan.

Lopulliset jako-osuudet on maksettava viipymättä lopputilityksen hyväksymisen jälkeen konkurssiasian neuvottelukunnan antaman suosituksen nro 12 (Jako-osuuksien maksaminen) mukaisesti. Jos on ennakoitavissa, että lopputilitystä moititaan, pesänhoitajan on syytä lykätä jako-osuuksien maksamista. Lykkääminen ei ole tarpeen, jos on ilmeistä, että muutoksenhaku on ilmeisen aiheeton tai se ei voi vaikuttaa jako-osuuksien määräytymiseen.

Jos velkojille konkurssipesän varoista tuleva kertymä jäisi niin vähäiseksi, ettei jakoluettelon laatimista voida pitää tarkoituksenmukaisena, julkisselvittäjän on ilmoitettava siitä ulosottomiehelle ja varattava ulosottomiehelle tilaisuus kohtuullisessa ajassa ulosmitata se velallisen omaisuus, jota ei tarvita konkurssikustannusten ja muiden konkurssipesän velkojen maksamiseen. Ilmoitusta ulosottomiehelle ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos se on varojen vähäisyyden tai muun syyn vuoksi ilmeisen tarpeetonta. Julkisselvittäjän on luovutettava velalliselle omaisuus, jota ei ulosmitata. (KonkL 11:4a ja 3:12). Jos kertymä on useita tuhansia euroja, julkisselvittäjän on keskusteltava konkurssiasiamiehen kanssa ennen ilmoituksen tekemistä ulosottomiehelle.

Jos julkisselvityksen päätyttyä ilmaantuu uusia varoja tai muutoin tarvitaan selvitystoimenpiteitä, julkisselvittäjällä on oikeus ilman eri määräystä suorittaa asiassa tarpeelliset toimenpiteet. Julkisselvittäjällä on oikeus kohtuulliseen palkkioon ja korvaukseen hänelle aiheutuneista tarpeellisista kustannuksista.

Veloitusperusteena käytetään julkisselvityksen tuntihintoja, ja jälkiselvityksen kustannukset hyväksyy konkurssiasiamies. Julkisselvittäjän on laadittava toimenpiteistään selvitys. Selvitys on toimitettava konkurssiasiamiehelle. Toimitus on lisäksi toimitettava niille velkojille, joita asia koskee, jollei se ole asian vähäisen merkityksen takia ilmeisen tarpeetonta. Selvitys on tallennettava Kosti -asianhallintajärjestelmään ja tarvittaessa toimitettava velkojille lisäksi muulla tavoin. (KonkL 19:9.1, Oikeusministeriön asetus konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmästä 2.1 § 29 kohta).

Konkurssiasiamies

Helena Kontkanen

Konkurssiyli tarkastaja

Marina Vatanen

Liite

Pohja tilityslaskelmalle

JULKISSELVITYKSEN LOPPUTILITYKSEN TILITYSLASKELMA

12.12.2019

Määrät merkitään arvonlisäveroineen

Tulot ja kulut eritellään havainnollisella tavalla omilla riveillään

Konkurssin alkaessa olleet varat	0,00 €
Ennen julkisselvitystä maksetut kulut	0,00 €

TULOT (poislukien pantin perusteella tilitetty)

1. Julkisselvityksen alkaessa pesässä olleet varat	0,00 €
2. Julkisselvityksen aikana pesään kertyneet tulot (eriteltyinä omille riveilleen)	0,00 €
Tulot yhteensä	0,00 €

KULUT

3. Ennen julkisselvityksen alkamista kertyneet massakulut (poislukien pesänhoitajan 1. vaiheen palkkio), jotka maksettu julkisselvityksen aikana	0,00 €
4. Pesänhoitopalkkiot ennen julkisselvitystä, jotka maksettu julkisselvityksen aikana	0,00 €
5. Julkisselvityksestä aiheutuneet ja julkisselvityksen aikana maksetut massakulut ml. julkisselvittäjän kulut	0,00 €
6. Julkisselvittäjän palkkiot	0,00 €
7. Valtiolle maksetut erityistarkastuskustannukset	0,00 €
Kulut yhteensä	0,00 €

SALDO (velka valtiolle/velkojille tilitettävä)	0,00 €
---	---------------

INFOKULUT

Valtion varoista maksetut erityistarkastuskustannukset	0,00 €
Valtion varoista maksetut kirjanpidon loppuunsaattamiset	0,00 €
Valtion varoista maksetut julkisselvittäjän palkkiot	0,00 €
Valtion varoista maksetut muut julkisselvityskustannukset	0,00 €
Valtion takainsperimät erityistarkastus- ja kirjanpitokustannukset	0,00 €
Pesän varoista maksetut julkisselvityskustannukset	0,00 €